

افغانستان، سیاست، شیعیان

مؤلف: سید مصطفی شریعتی

- سرشناسه شریعتی، سید مصطفی، ۱۳۵۹-
 عنوان و نام پدیدآور افغانستان، سیاست، شیعیان / مؤلف: سید مصطفی شریعتی.
 مشخصات نشر مشهد: طنین قلم، ۱۳۹۶.
 مشخصات ظاهری ۱۵۲ ص.: مصور (رنگی)؛ ۱۴/۵×۲۱/۵ س.م.
 شابک 978 - 600 - 8760 - 11 - 5
 وضعیت فهرستنویسی فیبا.
 یادداشت کتابنامه.
 موضوع شیعیان -- افغانستان -- فعالیت‌های سیاسی
 موضوع Shiites -- Political activity -- Afghanistan
 موضوع شیعه و سیاست -- افغانستان
 موضوع Shi'ah and politics -- Afghanistan
 موضوع افغانستان -- سیاست و حکومت -- قرن ۱۴
 موضوع Afghanistan -- Politics and government-- 20th
 رده‌بندی کنگره ۷۱۲ الف ۴ ش / BP ۲۳۹
 رده‌بندی دیویی ۲۹۷/۲۰۹۱
 شماره کتاب‌شناسی ملی ۵۸۷

اژه: سیاست، شیعیان

مؤلف: سید محمد طهری، شریعتی

ویرایش و صفحه آرایی: محمدکاظم کاظمی

طرح جلد: وحید عباسی

نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۶

ناشر: انتشارات طنین قلم

چاپ: چاپخانه دانشگاه فردوسی مشهد

شابک: ۵-۱۱-۸۷۶۰-۶۰۰-۹۷۸

قیمت: ۱۴۰۰۰ تومان

شماره تلفن ناشر: ۰۹۱۵۱۰۹۴۶۹۵

فروشگاه اینترنتی کتاب: www.ketab.ir/taninghalam

نشانی مؤلف: baran5967@yahoo.com

شماره تلفن مؤلف: ۰۹۱۵۷۵۵۴۷۴۹

کلیه حقوق محفوظ است.

۱۱	یادداشت
۱۳	پیش‌گفتار
۱۷	فصل اول / آشنائی با کشور جمهوری اسلامی افغانستان
۲۰	۱. موقعیت و جغرافیا
۲۰	۲. جمعیت‌شناسی
۲۲	۳. وابستگی زبانی
۲۳	۴. دین
۲۳	۵. تاریخ و هویت ملی
۲۵	۶. روابط قومی و نژادی
۲۷	فصل دوم / ساختار سیاسی جمهوری اسلامی افغانستان
۳۰	۱- قوه مجریه
۳۱	۲- قوه مقننه
۳۵	۳- قوه قضائیه
۳۶	۴- انتخابات در افغانستان
۳۷	۵- ساختار تشکیلاتی حکومت مرکزی افغانستان

۳۹	فصل سوم / تنوع قومیتی
۴۳	۱- پشتون یا افغان
۴۵	۲- تاجیک
۴۷	۳- هزاره
۵۱	فصل چهارم / احزاب سیاسی در کشور افغانستان
۵۴	۱- پیدایش احزاب و گروه‌های سیاسی و نظامی
۵۶	حزب دموکراتیک خلق
۵۷	شتم ملی
۵۷	حزب دموکراتیک مترقی (مساوات)
۵۸	سرمان سرفی یا شیش دموکراتیک نوین (شعله جاوید)
۵۹	افغان دیموکرات (افغان ملت)
۵۹	نهضت جوانان مسلمان
۶۰	پاسداران انقلابی افغانستان
۶۱	خداام الفرقان
۶۲	جمعیت العلماء محمدیه
۶۲	پیمان ملی
۶۳	۲- کودتای ۷ نور
۶۷	۳- هم‌سویی احزاب اسلامی افغانستان و پاکستان
۶۷	۴- گروه‌های اسلامی دولت‌ستیز
۶۸	۵- گروه‌های اسلامی دولت‌گرا
۶۸	۶- مهم‌ترین احزاب بعد از تجاوز شوروی
۷۰	۷- احزاب سیاسی - نظامی بعد از پیروزی مجاهدین و در آستانه آن
۷۱	۸- احزاب سیاسی پس از سقوط حکومت طالبان
۷۲	۹- وابستگی قومی احزاب تأثیرگذار در صحنه سیاسی
۷۳	احزاب وابسته به قومیت پشتون در افغانستان
۷۴	احزاب وابسته به قومیت تاجیک در افغانستان

۷۴		احزاب وابسته به قومیت هزاره در افغانستان
۷۷		فصل پنجم / شیعیان افغانستان
۸۰		سابقه تاریخی شیعه در افغانستان
۸۳		۱- جایگاه شیعیان در قانون اساسی جدید افغانستان
۸۸		۲- شیعیان افغانستان و سیاست
۹۱		۳- بررسی وضعیت شیعیان پس از سقوط طالبان
۹۵		۴- نظام جدید: گامی به سوی برقراری عدالت اجتماعی
۹۷		فصل ششم / نقش جریان های شیعی در فرایند سیاسی کشور
۹۹		۱- جایگاه شیعیان در ساختار قدرت سیاسی کشور
۱۰۰		۲- نامزدی شیعیان در انتخابات ریاست جمهوری افغانستان
۱۰۱		۳- نقش شیعیان در انتخاب عالی ترین مقام سیاسی و اجرایی کشور
۱۰۴		۴- راهبرد جریان های شیعی در انتخابات ولسی و شوراهای ولایتی
۱۰۵		۵- نقش شیعیان در قوه مجریه پس از طالبان (موقت، انتقالی، منتخب)
۱۰۸		۶- نقش شیعیان در قوه مقننه (سورای ملی افغانستان)
۱۱۳		۷- نمایندگان شیعیان در مشرانو جرگه
۱۱۵		۸- آشنائی با تعدادی از شخصیت های سیاسی تأثیرگذار (شیعه) در کشور افغانستان
۱۱۷		۹- شیعیان و کنفرانس بن
۱۲۱		فصل هفتم / سخن پایانی
۱۲۹		مفاهیم و اصطلاحات
۱۳۹		فهرست منابع
۱۴۳		تصاویر

با توجه به تحولات چند ساله اخیر در منطقه خاورمیانه، ضرورت بررسی‌های جدید علمی و آگاهی‌یافتن در باره تاریخ پرفراز و نشیب کشورهای منطقه، علی‌الخصوص دموکراسی‌های جدید شکل یافته در خاورمیانه بیش از گذشته احساس می‌گردد.

از این رو حوزه هنری خراسان رضوی با اشکاف کامل بر این موضوع، بر آن است تا با انتشار این مجموعه، آگاهی‌های مهم و دقیق و انشمندی در حوزه‌های مربوط به کشورهای همسایه در دسترس علاقه‌مندان قرار دهد. امید است با انتشار این اثر توانسته باشیم همراه با روشی از هرگونه ذهنیت‌سازی و جانبداری یک‌سویه و غیر علمی، زمینه تبادل نظر و اندیشه را میان همه دانش‌پژوهان و علاقه‌مندان این عرصه فراهم سازیم.

سید جواد رفائی

رئیس حوزه هنری خراسان رضوی

خرداد ۱۳۹۶

حمد و سپاس از آن خداوند قادر متعال و پروردگار جهانیان است که عزت، سعادت و رستگاری دنیا و آخرت در سائمه یافت و پرستش او حاصل می‌شود. در قرن اخیر به تدریج مشارکت مدد جهان در امر حکومت به امری عادی تبدیل شده است، در کشور افغانستان نیز با توجه به شرایط جدید و در راستای تلاش برای حل بحران‌هایی که در دهه‌های اخیر گریخته‌گیر این کشور بوده است موضوع مشارکت سیاسی همه گروه‌ها و مذاهب و قبایل پشتون‌ها، تاجیک‌ها و هزاره‌ها از اهمیت خاصی برای برنامه‌ریزان حوزه سیاست در این کشور برخوردار شده است. پیامدهای حادثه یازده سپتامبر ۲۰۰۱ برای شیعیان این کشور واجد اهمیت فراوان بود، چرا که منجر به سقوط نظام شیعه‌ساز طالبان گردید. سیاست‌های خشن و غیرانسانی طالبان نسبت به یک پنجم جمعیت این کشور اسلامی، یعنی شیعیان، دوره بسیار طاقت‌فرسایی را ایجاد کرده بود، هرگونه فعالیت سیاسی، اجتماعی و فرهنگی شیعیان ممنوع شده و در رنج طاقت‌فرسایی به سر می‌بردند که در نتیجه روند مهاجرت ایشان به کشورهای

دیگر به شدت افزایش یافت.

روی کار آمدن نظام سیاسی جدید در افغانستان پس از حادثه ۱۱ سپتامبر و سرنگونی حکومت طالبان موجب گردید تا مسئله مشارکت سیاسی قومیت‌ها در ساختار سیاسی این کشور مورد بازنگری اساسی قرار گیرد و خوشبختانه شیعیان افغانستان پس از قرن‌ها انزوا و دوری از قدرت و حضور در ساختار سیاسی، پس از سقوط طالبان به‌طور قانونی رسماً شریک در قدرت و حکومت گردیده و در حال حاضر و پس از تصویب قانون اساسی جدید، یکی از بازیگران اصلی در ساختار سیاسی افغانستان گردیدند.

براین اساس پرداختن به نقش قومیت‌ها در ساختار سیاسی کشور افغانستان پس از سقوط طالبان، بحثی بکرو به‌رو است که مورد غفلت و کم‌توجهی قرار گرفته است. علیرضا نادر نامنی، بحران‌های داخلی و جنگ‌های طولانی برای کسب قدرت سیاسی در جامعه افغانستان می‌توان جستجو نمود.

این کتاب حاصل پژوهش‌های منابع، مآخذ و آثار و تجارب مؤلفین، مترجمین و پژوهش‌گران برجسته ایرانی و افغان است و تلاش شده است موضوع به‌دور از سطحی‌نگری، برداشت‌های جانبدارانه و ساده‌انگاری عوام‌پسند بررسی شود.

در این‌جا تلاش بر آن است تا در ۷ فصل و به‌طور کوتاه ساختار سیاسی کشور جمهوری اسلامی افغانستان و جایگاه قومیت‌ها را مورد بررسی قرار گیرد.

فصل اول، با عنوان آشنائی با جمهوری اسلامی افغانستان مخاطب را با جغرافیای طبیعی و انسانی و پیشینه تاریخی این کشور آشنا می‌نماید.

فصل دوم، به بررسی ساختار سیاسی در افغانستان پرداخته و قوام سه‌گانه و نظام انتخاباتی و تشکیلات سیاسی و اداری این کشور را معرفی می‌نماید.

فصل سوم، تنوع قومیتی و مهمترین اقوام تأثیرگذار در صحنه سیاسی این کشور شامل پشتون‌ها، تاجیک‌ها و هزاره‌ها را بررسی می‌نماید.

فصل چهارم، به پیشینه احزاب و گروه‌های سیاسی و معرفی تعدادی از احزاب

در این کشور از گذشته تا حال می‌پردازد.

فصل پنجم، جایگاه شیعیان را چه قبل و چه بعد از سقوط حکومت طالبان مورد کندوکاو قرار می‌دهد.

فصل ششم، به نقش جریان‌های شیعی در فرایند سیاسی کشور پرداخته و چگونگی حضور ایشان را در عرصه‌های مهم سیاسی بررسی می‌نماید.

فصل هفتم که آخرین فصل می‌باشد، به سخن پایانی و مفاهیم و اصطلاحات و تصاویر تعدادی از شخصیت‌های سیاسی شیعه و تأثیرگذار در صحنه سیاسی افغانستان اختصاص یافته است.

در ادامه خاطرنشان می‌نمایم در کنار تدریس حقوق اساسی جمهوری اسلامی ایران، حقوق اساسی ۱ و ۲، حقوق شهروندی و حقوق اداری، در دانشگاه جامع علمی کاربردی و ضرورت نگاه تطبیقی به موضوع که از الزامات آموزش می‌باشد، به این نتیجه رسیدم پژوهش در خصوص ساختار سیاسی و وضعیت حقوق بشر در کشورهای منطقه مورد غفلت که توجهی پژوهش‌گران و صاحبان اندیشه و قلم واقع شده است. لذا لازم دانستم پژوهش‌ها و مطالعاتی در خصوص ساختار سیاسی و وضعیت حقوق بشر و دموکراسی در کشورهای منطقه، علی‌الخصوص ساختار نوپای دموکراسی در کشور افغانستان انجام دهم که نتایج آن در قالب این کتاب به رشته تحریر درآمده است. به امید این که این مسیر تا بررسی کامل ساختار سیاسی در سایر کشورهای منطقه ادامه یابد.

بی‌شک پژوهش پیش رو مانند هر کار علمی دیگری عاری از نقد و ایراد نیست. لذا جهت افزودن به غنای علمی، پیشاپیش از انتقادات و پیشنهادهای علمی استادان، صاحب‌نظران و پژوهش‌گران محترم استقبال نموده همچنین مراتب تشکر و قدردانی خود را از حوزه هنری سازمان تبلیغات اسلامی که با اهتمام و علاقه‌ای قابل تقدیر در راستای نشر آثار فاخر تلاش نموده و زمینه نشر این اثر را فراهم آوردند، اعلام و این اثر را به روح مادر گرامی‌ام که در اثنای انتشار

این کتاب ما را در ماتم جانکاه از دست دادنش تلخ‌کام و گریان کرد و بی‌شک روح
بلند و بهشتی‌اش در بزم فرشتگان مترنم است، تقدیم می‌کنم.
وَمَا تَوْفِيقِي إِلَّا بِاللَّهِ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ

سید مصطفی شریعتی

بهار ۱۳۹۶

www.ketab.ir